

Обучение на обучители за работа
в неформалното образование.

Първи модул. Приморско 20-26 юни 2008 г.

Програма ГРЮНДТВИГ

Поглед върху професията на
европейския учител

Добрият учител - умения

- Организиране на възможностите за учене на учениците.
- Управление на прогреса на учене на учениците.
- Справяне с различията
- Развитие на посвещението на учениците към работа и учене.
- Работа в екип.

Добрият учител - умения

- Участие в училищни програми и организационно развитие;
- Подпомагане родителите и обществеността да се посветят на училището;
- Използване на нови компютърни технологии в тяхната всекидневна практика;
- Справяне с професионалните задължения и етически дилеми;
- Справяне с тяхното собствено професионално развитие.

Нови измерения в работата на учителя

Подкрепа за гражданското образование на учениците/обучаваните

- Живот в мултикултурно и толерантно общество;
- Живот в съответствие с нормите на устойчивото развитие и околната среда;
- Справяне с проблемите, свързани с междуполовата справедливост в семейството, работата и социалния живот;
- Живот като европейски гражданин;
- Управление на собственото кариерно развитие.

Нови измерения в работата на учителя

- Подпомагане развитието на компетенциите на
- учениците/обучаваните относно получаване
- на знания и ученето през целия живот;
- Мотивация за учене в извън училищна среда;
- Учене как да се учи/ учене по един независим начин;
- Преработка на информацията;
- Дигитална грамотност;
- Креативност и иновативност;
- Решаване на проблеми;
- Общуване;
- Предприемачество;
- Визуална култура

Нови измерения в работата на учителя

- **Работа с нови подходи в класната стая**
- **Справяне със социалните, културни и етнически различия между учениците;**
- **Организиране на учебната среда и улесняване на учебния процес;**
- **Работа в екип на учителите с други професионалисти, включени в учебния процес със същите ученици.**

Нови измерения в работата на учителя

- **Работа извън класната стая в училище /тренинг центрове и със социални партньори/;**
- **Работа по училищни програми, организационно развитие и оценяване;**
- **Сътрудничество с родители и други социални партньори;**
- **Включване на информационни компютърни технологии във формалното обучение и в професионалната практика;**
- **Повишаване равнището на учителския професионализъм**

Нови измерения в работата на учителя

Действат като професионалисти

- Работят като изследователи и по решаващ проблемите начин ;
- Залагане на голяма отговорност в тяхното професионално развитие в перспектива на учене през целия живот
- По-голяма отговорност в тяхното професионално развитие в перспективата учене през целия живот

Учителите и европейското измерение

- Учителите в Европейския съюз не само обучават бъдещите граждани в техните собствени страни, но подкрепят също следващата генерация да станат европейски граждани;
- Те работят по национално утвърдена рамка, която набляга на потребността от национална идентификация като основна за транснационалните знания в европейското общество;
- Терминът “Европейско измерение” е използван да балансира националните и транснационалните ценности в правенето на европейска политика

Европейската идентичност

- **Европейския учител има постоянни ценности, които показват, че не се отнасят само до учителите от определени нации, но и за всеки, който обучава извън националната програма;**
- **Той сам по себе си представлява някой, който има корени в собствената си страна, но в същото време принадлежи към голяма европейска цялост;**
- **Различията в рамките на европейското обединение са ключов аспект на развитието на европейската идентичност на едно по-отворено мислене към широтата на света .**

Европейското знание

- Европейския учител има някакви познания за другите европейски системи и вероятно за европейската политика на равнище ЕС;
- Той има познания за Европейските и световни събития

Европейската междукултурност

- Европейският учител поема ангажимент към междукултурния характер на европейското общество.
- Той има позитивно отношение към собствената си култура, и е отворен към другите култури.
- Той знае как да се отнася с другите култури по един разбираещ и уважаващ ценностите им начин.
- Той работи с различни групи, разбира разнородността им като значима ценност и се отнася с уважение към различията.

Европейска езикова компетентност

- Европейският учител говори повече от един европейски език на добро равнище на компетентност.
- Той изпробва тези езикови компетенции в обучението, което провежда и може да преподава предмети на езици, различни от неговия първи език.
- Той прекарва известно време в страни с различен от неговия първи език.

Европейският професионализъм

- Европейският учител е с образование, което му позволява да преподава в други европейски страни.
- Той има европейски подход към отделните предметни области и обвързва темите с европейска перспектива в междупредметни връзки.
- Той обменя културно съдържание и методологии с колегите си от други европейски страни;

Европейското гражданство

- Европейският учител трябва да действа като европейски гражданин.
- Той трябва да покаже солидарност с гражданите от другите европейски страни и да споделя ценности като уважение към правата на човека, демокрацията и свободата.
- Неговото критично преподаване трябва да съдейства за развитието на автономен, отговорен и активен гражданин от бъдеща Европа.

Мобилността като цел

- **Европейският учител ползва преимуществата на ЕС за лесно придвижване.**
- **Мобилността включва учене в чужбина и учене на езици, а също и опознаване на културите на другите страни от ЕС.**
- **Той може да търси работа в други страни, като използва програмите за размяна, предложени от ЕС.**
- **Европейският учител улеснява мобилността на учениците като им дава възможност да осъществяват физически и виртуални контакти с връстниците си от другите европейски страни.**

Общоевропейски принципи на учителската професия

Учителската е професия с високо качество, защото:

- Всички учители следва да завършват висши училища;
- Всеки учител трябва да има възможност да продължи своето обучение на най-високо равнище, за да развие своите учителски компетенции и да повишава своите професионални възможности.
- Обучението на учителите следва да е мултидисциплинарно. Това означава, учителите да имат широки предметни и педагогически познания, умения и компетенции, необходими за да водят и да оказват подкрепа на обучаваните, както и да разбират културните измерения на образованието.

Общоевропейски принципи на учителската професия

Професията е в рамките на ученето за цял живот

- Учителите следва да бъдат подкрепяни да продължат своето професионално развитие отначалото до края на тяхната кариера.**
- Те и техните работодатели трябва да признаят важността от придобиване на нови знания и учителите трябва да могат предлагат нови неща и да обосновават своята дейност на основата на тези знания**
- Те трябва да бъдат наемани в институции, които ценят ученето през целия живот, по начин да се развият и адаптират по време на цялостната им кариера.**

Общоевропейски принципи на учителската професия

Мобилна професия

- Мобилността следва да се превърне в централен компонент и в продължение на образователните програми за учителите.
- Учителите трябва да бъдат окуражавани да участват в европейски проекти и да посветят време за работа или учене за други европейски страни за целите на своето професионално развитие.

Общоевропейски принципи на учителската професия

Професия, основана на партньорство:

- **Институциите, предлагащи обучение на учителите, трябва да организират тяхната работа в сътрудничество и в партньорство с училищата, с местната среда, с институциите, предлагащи обучение, и с други основни партньори.**
- **Обучението на учителите следва да се осъществява в рамките на групова дейност, да набляга на практически умения и да бъде на академична и научна основа. То трябва да бъде компетентно и да дава възможност за рефлексия върху техните собствени и други практики.**

•

Учителите трябва да умеят

Работа с другите

- Да работят на основата на ценностите на социалното включване и на подпомагане развитието на потенциала на всеки учещ се
- Те следва да притежават знания за развитието на личността и да имат високо доверие в собствените си възможности, когато взаимодействат с другите.

Учителите трябва да умеят

Работа с другите

- **Учителите трябва да могат да работят с обучаваните като индивиди и да им помогнат да развият качества за пълноценно участие, като активни членове на обществото.**
- **Те също трябва да работят по начини, които повишават колективната интелигентност на обучаваните, тяхното сътрудничество с останалите, за да засилят собствено си обучение и учене.**

Учителите трябва да умеят да

Работа със знания, технология и информация:

- **Необходимо е учителите да могат да работят с различни видове знания. Тяхното образование и професионално развитие трябва да им осигури възможности за достъп, анализ, оценка, рефлексия и предаване на знанията, което ще даде възможност за ефективно използване на технологиите, там където е необходимо**
- **Техните педагогически умения трябва да им позволят да създават и да управляват среда на учене и да имат интелектуалната свобода да правят избори при конструирането на обучителните програми**

Учителите трябва да умеят да:

- **Учителите трябва да имат ясно разбиране за знанията и поглед към обучението като пътешествие през целия живот.**
- **Техните практически и технологични умения трябва да им позволят също да се учат повече от своя собствен опит и да го свързват с различни обучителни и учебни стратегии за удовлетворяване потребностите на обучаваните.**

Учителите трябва да умеят да

Работа с обществеността

- Учителите подкрепят подготовката на обучаваните, за да могат да поемат глобална отговорност в рамките на ролята им като граждани на ЕС.
- Учителите трябва да могат да подпомогнат мобилността и сътрудничеството в Европа и да стимулират межкултурното уважение и разбирателство.
- Те трябва да разбират необходимостта от равновесие между уважението и признаването на различията между културите на обучаваните, както и идентифицирането на техните основни ценности

Учителите трябва да умеят да

Работа с обществеността

- **Учителите също трябва да знаят факторите, които способстват за социалната сплотеност и за социалната изолация в обществото**
- **Т е трябва да могат да работят ефективно с местната общественост, както и с партньорите и с основните актьори в образованието.**

Модели на работа с възрастни хора

неформално образование – хуманистичен модел

Най-значим социален проблем

Онтология на човека

Ключова ценност

Контекст на образованието

Образователен идеал

Роля на учителя

Задача на учителя

Характеристика на образованието

Роля на опита

Позиция на учителя

Отговорност

Критерий за ефективност

Индивидуалното съзнание

Да бъдеш, да действаш

Самореализация

Отделната личност

Личностно интегриране

Подкрепа за учене

Конструкция от компетентности

Учение

Потенциален източник за учене

Партньорство

Учителят и обучаваните

Възможност за решаване на проблем

Модели за работа с възрастни хора в неформалното образование - Критичен модел

Най-значим социален проблем

Онтология на човека

Ключова ценност

Образователен контекст

Образователен идеал

Роля на учителя

Задача на учителя

Характер на образованието

Роля на опита

Позиция на учителя

Отговорност

Критерий за ефективност

Потискаща личността среда

Да бъдеш свободен

Свобода

Аз в обществото

Ориентация към освобождаване

**Увеличаване на самосъзнанието,
овластяване**

**Поставяне под въпрос на
идентичността на обучаваните**

Критична рефлексия

Основен източник на учене

**В услуга на учещите се
поема се от учещите се**

Възможност за промени в живота

Освобождаване

